

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R.P. Richardi Lyncei ... Vniversa Philosophia Scholastica

Complectens Metaphysicam, id est, Scientiam de Ente incorporeo, seu
transnaturali

Lynch, Richard

Lvgdvni, 1654

IV. Superioris institutio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95247](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95247)

ma est radix incommunicabilitatis. Obiiciunt tertio: indiuiduum est primum subiectum in coordinatione Metaphysica: ergo primum subiectum physicum, quale proculdubio est materia, eius radix esse debet. Ceterum hæc momentosa non sunt. Ad primum respondeo; principium multiplicationis, & distinctionis, est etiam principium, & radix indiuiduationis; ceterum non materia, sed forma principaliter est principium distinctionis, ac multiplicationis, iuxta illud philosophicum axioma: *actus est qui distinguit*. Porro autem Aristoteles locis adductis neutiquam contendit, materiam vniuersum esse causam, & principium distinctionis, & indiuiduationis; sed id duntaxat sibi vult materiam signatam in rebus materialibus esse occasionem in rebus materialibus multiplicationis numericæ infra eandem speciem, ac per consequens indiuiduationis: cum enim materia signata quantitate sensibili, & physica, ac accidentibus, & se se inuicem oppugnantibus efficiat, ut species materiales, quas constituit, corruptibiles sint; eo autem ipso, quod species aliqua corruptibilis sit, necesse sit, ut infra eam indiuidua solo numero distincta producantur, ne species tota pereat, pereunte vno indiuiduo: inde, inquam, quasi occasionaliter est, ut eo ipso, quod materia signata sit quantitate, & accidentibus sensibilibus, & contrariis; eo, inquam, ipso indiuidua solo numero distincta infra eandem speciem multiplicentur.

15 Quod ad Beatum Thomam attinet, multoties aduersariis fauet, aliquoties etiam tantum contendit materiam signatam quantitate esse principium indiuiduationis quoad nos; eo quod vnum indiuiduum ab alio solo numero distinctum ab eo discerni per sensus nequeat, nisi vtrumque accidentibus sensibilibus specie diuersis signetur: si enim duplex albedo in eodem loco, & in eodem tempore, eiusdemque extensionis, & intensiōis sit; certe neutra ab altera per visum discerni poterit, esto per intellectum altera ab altera discerni possit, ut in Dialectica exposuimus. Verba B. Thomæ sunt, quæ sequuntur opusc. 3. 2. cap. 3. ibi: *ex hac materia, & hac forma fit indiuiduum substantia, non tamen est hic & nunc demonstrabile sine dimensionibus determinatis: & ideo dicitur materia sub certis dimensionibus causa indiuiduationis, non quod dimensionibus causent indiuiduum, cum accidens non causet suum subiectum; sed quia per dimensiones certas demonstratur indiuiduum hic & nunc sicut per signum proprium & inseparabile.*

16 Ad secundum respondeo, quod materia dicitur incommunicabilis potius, quam forma, falsum est: siquidem materia communis esse potest huic, & illi composito, homini v. g. & equo, aut leoni: ergo iis communicabilis est. Deinde vniri est communicari: materia autem huic, & illi formæ vniri potest: ergo & communicari. Præterea prædicari de pluribus inferioribus, est iis communicari: cum igitur materia prima de pluribus inferioribus prædicari possit v. g. de caelesti, & sublunari; certe iis communicabilis erit. Rursus transeat, materiam dici aliquo modo incommunicabilem, quo forma incommunicabilis non appellatur, eo quod forma superueniat materiæ, non è contrario; eoque quod materia nulli subiecto communicetur, sicuti forma: certe hæc incommunicabilitas materiæ est longè diuersæ rationis ab incommunicabilitate indiuidui propria, quæ quidem in eo consistit, quod de pluribus non prædicetur id quod indiuiduum, non vero in eo quod nulli subiecto communicetur: cur ergo merito huius incommunicabilitatis in ordine ad subiectum materia alterius

incommunicabilitatis, siue indiuiduationis principium censetur? Ad tertium respondeo, quod materia sit primum subiectum physicum, indiuiduum verò primum subiectum inco ordinatione metaphysica, non arguit, materiam esse primam rationem indiuiduationis: vtrumque enim subiectum est longè diuersæ rationis, nec proportionem in pluribus seruant: namque subiectum physicum est ex genere suo imperfectius formā, quam fuscipit: subiectum verò metaphysicum non est imperfectius prædicato, quod ei superuenit, ut cernere est in his propositionibus; *Petrus est homo, homo est animal, animal est viuens*, in quibus subiecta prædicatis perfectiora, & præstantiora. Deinde subiectum physicum vnam duntaxat formam substantialem fuscipit: subiectum verò metaphysicum pluribus prædicatis essentialibus specie diuersis simul subiacer. Præterea, nè multis morer, subiectum physicum à forma physica, cui subest, realiter distinguitur: subiectum verò metaphysicum formæ metaphysicæ, aut quasi formæ, cui subiacer, siue prædicato suo identificatur.

CAPVT IV.

Superioris instituti prosequutio.

17 Non pauci Doctores, inter quos P. Vasquez r. 1 in 3. p. disp. 74. cap. 8. aliter radicem indiuiduationis explicant, eamque non in materia signata quantitate, sed in circumstantiis temporis, & loci, aliisque similibus fingunt: ita verò philosophantur, non quod indiuiduum secundum se essentialiter sumptum circumstantiis illis accidentariis constitui, easue determinare respicere censeant, sed quod hunc effectum potius quam alium solo numero diuersum hic & nunc produci à natura causarum secundarum adiunctis circumstantiis temporis, & loci, aliisque proficisci arbitrentur. Verum opposita sententia mihi magis probatur cum P. Suarez disp. 5. Metaphys. sect. 3. n. 4. & P. Hurtado disp. 10. Phys. sect. 4. & Conimbricensibus lib. 2. Physicor. cap. 7. quæst. 15. art. 2. & 1. de generat. cap. 11. q. 1. art. 3. aliisque pluribus, qui omnes in arbitrium, ac determinationem causæ primæ reuocant, quod ab his causis secundis, in his etiam circumstantiis temporis, & loci hic effectus potius quam alius omnino similis, ac solo numero distinctus egrediat. Prima ratio, quæ in hanc sententiam adducor, ita se habet: calor A v. g. est solo numero distinctus à calore B. ergo calor A non respicit essentialiter circumstantias temporis, & loci specie diuersas ab iis, quas calor B. respicit, nec in iis produci postulat; aliàs vtrique calor diuersæ speciei esset, cum diuersa specie connotata diuersas essentias arguant. Antecedens propositio, & consequens de se perspicuæ sunt, & hæc à pluribus aduersariis, illa à plerisque conceditur: ambæ verò concessæ id manifestè efficiunt, calorem A produci posse in aliis temporis, & loci circumstantiis, ac proinde has indiuiduationes principia non esse. Argumentor secundò: calor A in his circumstantiis temporis, & loci productus, in aliis longè diuersis conseruatur: cur ergo in iis primo produci non potuerit: quemadmodum enim causæ rem conseruantes, eam primò producere possunt, ut omnibus exploratum est; ita certè circumstantiæ, in quibus res conseruatur, eæ erunt, in quibus res primò produci potuerit.

18 Argumentor tertio: calor non est in tempore, & loco per seipsum essentialiter, sed per vicationem, & durationem à se ex natura rei distinctam: ergo circumstantiæ temporis, & loci respectu caloris per accidens se

se habent, & respectu vocationis, & durationis, quibus prædictus est calor, per se se gerunt: ergo circumstantiæ illæ temporis, & loci calorem numero variare non poterunt, solamque vocationem, & durationem caloris variare poterunt: ac per consequens quod hic & nunc (vt aiunt) hic numero calor potius quam alius primò producat, à circumstantiis temporis, & loci proficisci nequit. Argumentor quartò: quia quod hæc specie actiones liberæ potius, quam aliæ, præuæ nimirum potius quam studiose, aut è contrario, à voluntate nostra oriuntur, à motu cæli, seu tempore reali non prouenit, cum cæli libero arbitrio non dominantur, eiusque libertatem non evertant, vt fide sanctū est: ergo etiam quod hæc numero actiones potius quam aliæ numero diuersæ à nostra voluntate existant in motum cæli, siuè tempus reale reuocari nequit: atque adeo circumstantia temporis radix indiuiduationis actuum liberorum esse non potest. Tandem voluntas non discernit hunc actum numero ab alio, cui omnino similis est, imò libertatem exercitura, & in amorem, vel odium abitura solum obiectum, non vero actus suos præcognoscit: igitur ad vnum præ alio omnino simili se se determinare, & alterum potius, quam alterū eligere nequit: ac proinde voluntas adiunctis etiam circumstantiis temporis, & loci radix indiuiduationis actuum suorum censenda non est. Quamobrem dicendum est, solam causam primam determinare ad indiuiduationem causarum secundarum, & quod hic calor v.g. potius quam alius solo numero diuersus producat, ideo est, quia Deus præparat concursum igni ad hunc potius, quam ad illum; siue, quod perinde est, quia decernit concurrere cum igne ad hunc calorem A v.g. & non ad alium vllum ex infinitis, quos sibi & igni possibiles compicit: vnde quemadmodum materia signata quantitate non est radix indiuidui in facto esse, vt contra Thomistas superius ostendimus: ita circumstantiæ temporis, & loci principia esse nequeunt in fieri, vt hoc cap. ostensum manet.

19 Obijcies primò, si causa creata in his circumstantiis esset in differens ad hunc, vel illum numero effectum, esset pari ratione indifferens ad infinitos solo numero distinctos. Consequens est absurdum, & contra limitatam, finitamque causæ creatæ virtutem: ergo non habet eiusmodi indifferenciam ad indiuiduationem suorum effectuum: atque adeo ad illam à Deo non determinatur. Secundò quia aliàs esset indifferens de se ad effectum numquam productum producendum, aut semel productum reproducendum, cum eiusmodi effectus solo numero differant. Consequens absurdum est: siquidem effectus semel productus, & corruptus naturaliter impossibilis est. Tertiò quia si Deus determinaret effectus causarum secundarum quoad earum indiuiduationem, id munus exerceret decreto aliquo efficaci, quo vellet, vt hic effectus numero determinate existeret. Consequens autem falsum est; aliàs Deus ea ratione causas liberas quoad indiuiduationem determinans, earum libertatem euerteret, cum iisque ad peccata veluti eorum author & causa concurreret. Verum hæc admodum non virget. Ad primum respondeo, quod causa creata indifferens sit ad infinitos effectus non simul, sed diuisiuè producendos, infinitam simpliciter in ea virtutem nõ arguit: qua ratione Petrus infinita pondera diuisiuè sumpta hic & nunc portando est, nimirum decem libras æris, aut decem ferri, aut decem auri, aut decem argenti, & sic in infinitum, quin propterea in eo infinite vires sint. Ad secundum respondeo, indifferenciam causæ ad hos, vel illos numero effectus intelligendam solum esse de effectibus naturaliter possibi-

R.P. Richardi Lyncei, Philosoph. Tom. III.

libus: cur autem effectus semel productus, & postea corruptus naturaliter impossibilis sit lib. 2. tract. 3. c. 4. Physicæ fusè expositum est. Ad tertium etiam lib. 4. Physicæ factum est satis.

TRACTATUS VI.

De veritate, & bonitate entis vt sic.

CAPVT I.

De veritate entis vt sic.

 V A M ita explicare animus est, vt circa eam dissidentes opiniones conciliandæ, non impugnandæ mihi sint: sic enim fiet, vt veritatem explicaturus ab ea minùs aberrem. Veritas ergo transcendentalis, entis passio communiter, & merito habita, duplex est: alia physica, & intentionalis alia. Veritas physica, naturam entis velut passio consequens est, qua quæuis res à non ipsa distinguitur. Suadetur primò auctoritate Augustini lib. 2. soliloquiorum cap. 5. ibi: *verum est id, quod est* (puta quod non est aliud, quàm est) *non autem id quod videtur, aut quod tale est, quale videtur: quia etiamsi res non videatur, neque conformitatem habeat cum aliqua cognitione, nihilominus vera est.* Vbi Augustinus veritatem non in conformitate aliqua cum intellectu, sed in ipsa re prout præcisa ab intellectu, & prout in se distincta à quauis alia collocat. Idem sensisse videtur Auicenna in sua Metaphysica ibi: *veritas rei est proprietas esse vniuersiusque rei, quod stabilitum est ei: quasi diceret, eatenus aliquid dici verum, quatenus habet esse stabile in se, ab aliisque distinctum, atque in ea non dilabens.* Beatus Thomas etiam 1. contra Gent. cap. 60. procul non abest, ibi: *res tamen interdum vera dicitur, secundum quod actum propria natura consequitur: quasi vellet, in tantum aliquid dici verum, in quantum sortitur esse proprium sibi, siue à quouis alio distinctum.* Idem etiam Aureolus, alique antiquiores teneant.

2 Ratione suadetur: quia hoc ipso, quod lignum v.g. sit lignum, & distinctum à quouis alio non ligno, verum lignum est, circumscripto per intellectum quouis alio, nempe conformitate, aut relatione, ad intellectum, vel quippiam simile: igitur veritas transcendentalis ligni in eius distinctione à quouis alio, quod lignum non sit, consistit. Consequentia teneat. Antecedens seipso manifestum est, & penè ad verbum Augustini vbi supra: *vnde enim lignum est hoc, inde etiam verum lignum est: nec fieri potest, vt per se ipsum, id est sine cognitione lignum sit, & verum lignum non sit.* Secundò quia rem distingui à quauis alia, est attributum entis: siquidem ens ratione nostra consequitur, cum eo reciprocatur: nullumque ens est quod ab alio distinctum non sit; quodque ideo distinctum non sit ab alio, quia tale ens est: at hoc, quod est, rem distingui à quauis alia, non est bonitas, vt constat, nec vnitas, vt supra ostensum est: ergo veritas. Tertiò quia si per impossibile nec Deus, nec creatura vlla intellectu pollerent, vel in ea hypothese daretur verum transcendente, vel non daretur: si primum: ergo verum transcendente non in conformitate cum aliquo intellectu, sed interdum in distinctione rei à non ipsa consistit: si secundum: ergo in eo euentu verum esset, non dari verum transcendente: atque adeo daretur verum transcen-

H 2 dentale